

Fjerde næstformand (Elisabeth Arnold):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Landbrugs- og Fiskeriudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 233: Forslag til lov om ændring af lov om støtte til jordbrugets strukturudvikling og til økologisk jordbrug m.v. (Støtte til fremme af økologisk omstilling inden for jordbrug og fiskeri m.v.). Af fødevarerministeren (Bjørn Westh, fg.). (FremSAT 16/4 97).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Peter Christensen (S):**

Den økologiske bølge var ikke en døgnflue, sådan som mange spåede; den økologiske tanke er kommet for at blive, og den danske befolkning er blevet mere og mere bevidst om den måde, vi på et tidligere tidspunkt valgte at leve på, for det har vist sig ikke at være bæredygtigt i forhold til miljøet.

Derfor hilser Socialdemokratiet det fremsatte lovforslag velkomment, og det er vigtigt, at vi fra Folketingets side er positive over for den økologiske tankegang. Men lad mig slå fast, at det er den danske befolkning, der skal bære den økologiske tanke igennem, for ellers er den en død sild. Folketinget skal skabe rammerne, men det er befolkningen, der skal udfylde dem.

Og i forbindelse med finansloven for 1997 var der en forståelse mellem regeringen, SF og Enhedslisten om at forøge bevillingen til fremme af bl.a. økologisk omstilling og grøn beskæftigelse, og en del af aftalen var, at man over en 4-årig periode skulle anvende 100 mio. kr. til fødevarer, landbrug og fiskeri.

De initiativer, det drejer sig om, er fremme af økologisk nonfoodproduktion og indførelse af et grønt Ø-mærke samt et ønske om at fremme økologisk fiskeri og indføre et blåt miljømærke.

Det blev ligeledes aftalt, at der skulle afsættes midler til græsrodsforskning.

Endvidere var der enighed om, at for at fremme grønne indkøbsaftaler skulle amter og kommuner gives kompensation for disse indkøbsaftaler.

Desuden indeholder lovforslaget et forslag om nedsættelse af et økologisk fødevareråd. Og for at bibeholde den store tillid til de økologiske bedrifter og virksomheder indeholder loven bestemmelser om fratagelse og generhvervelse af autorisation samt om forbud ved overtrædelse af reglerne for økologiske produkter.

Socialdemokratiet er positivt over for det lovforslag, der her er fremsat som en udmøntning af forståelsen mellem regeringen, SF og Enhedslisten.

Dog mener vi, at det burde overvejes, om der ikke på et enkelt punkt skulle ske en opstramning af lovforslaget. Det drejer sig om de førnævnte bestemmelser om fratagelse og generhvervelse af autorisation samt om forbud ved overtrædelse af reglerne om økologiske produkter.

I lovforslaget foreslås det nemlig, at ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fratage personer eller virksomheder, som groft eller ved oftere gentagne overtrædelser har overtrådt reglerne for økologisk produktion, retten til at sælge disse produkter i en periode på maksimalt to år før generhvervelse af autorisation. Er denne sanktion streng nok? Det er vi i Socialdemokratiet i tvivl om, når vi sammenligner med de sanktioner, der findes inden for andre områder. Lad mig blot nævne sanktionerne over for folk, der får frataget deres kørekort. På det område er sanktionerne meget kontante, idet man ved grove og gentagne tilfælde får frataget kørekortet for bestandig.

Bortset fra den lille krølle, som vi håber at ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri vil overveje, støtter Socialdemokratiet lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Peter Hansen-Nord (V):

Med hensyn til de fire områder, som de her 100 mio. kr. nu skal bruges til, kunne jeg godt tænke mig at spørge hr. Peter Christensen, om vi ikke, selv om tiden er fremskreden, kunne bruge bare 5 minutter til at få lidt mere indsigt i, hvad der ligger i begreberne økologiske nonfoodprodukter med statsregler og dertil hørende statskontrol, og hvad der ligger i begrebet økologisk fiskeri med dertil hørende statsregler og statskontrol.

Og især vil jeg gerne høre, hvad der ligger i begrebet græsrodsforskning. Jeg har nemlig kigget på min græsplæne derhjemme, og græsset er faktisk begyndt at gro, og jeg har kigget på rødderne, og dér er der heller ingen problemer, så hvorfor skal der bruges 20 mio. kr. til dét, og hvad skal de bruges til? Hvad er ideen med det? Min græsplæne kommer ikke til at fejle noget; rødderne er i orden, og der er ingen andre problemer med den. Men her er der brugt 20 mio. kr. til græsrodsforskning, og det er altså helt unødvendigt.

Det sidste, de 40 mio. kr. til hjælp til amter og kommuner, kender vi fra et andet lovforslag.

Men de andre tre ting kunne det være interessant at få lidt mere at vide om, før vi holder vores ordførertale.

(Kort bemærkning).

Peter Christensen (S):

Det er jo store forventninger, hr. Peter Hansen-Nord har til mig om, at jeg skal forklare disse ting, for jeg må indrømme, at det ikke er noget, der er opstået i min tankegang, men jeg kan da sagtens følge den.

Og hvis nu vi tager sådan noget som græsrodsforskning, så forstår jeg det på den måde, at det drejer sig om ganske almindelige mennesker som f.eks. Venstres ordfører, der finder ud af, at de faktisk har et godt projekt inden for økologi – og her ser vi bort fra græsplænen.

Hvis vi tager fiskeriet, går det måske lidt lettere at forklare det, for hvis man f.eks. tager et dambrug, så har det noget med foderet og med brugen af medicin at gøre, og det er nok lidt lettere at forholde sig til.

Men det er jo faktisk derfor, der er nedsat et råd, der skal se på alle de gode ideer, som Venstres ordfører og jeg ikke lige har begreb om på stående fod.

Peter Hansen-Nord (V):

Som det også fremgår af bemærkningerne, er lovforslag nr. L 233 helt klart en af regeringens selvskabte plager, der skyldes, at man ville indgå finanslovsforlig til den forkerte side i Folketingssalen – ikke fordi venstrefløjen egentlig fik så meget med hjem, første gang den skulle være med i et finanslovsforlig, men noget har den altså fået, nemlig nogle af de penge, vi taler om her i dag.

Og 100 mio. kr. her og 100 mio. kr. dér bliver altså til en del penge, når man sådan bliver ved med at allokere midler til forskellige ting, som

det er meget svært at se ideen med, men de 100 mio. kr., som man i L 233 anvender til fire forskellige økologiske tiltag, sandsynligvis opstillet af Enhedslisten og SF, vil i bedste fald gøre mindre skade end gavn.

Udgangspunktet er for mig at se dog alligevel, at de sandsynligvis vil gøre mere skade end gavn på et i øvrigt nyt og spændende produktionskoncept, som regeringen fra starten til stor skade for økologien har overbefamlet og smurt ind i statstilskud og regulering, så økologisk landbrug for lang tid siden har overhalet det konventionelle landbrug, hvor dagsordenen hedder afregulering og gradvis afvikling af tilskud for at kunne matche de udfordringer, der ligger i en friere verdenshandel i WTO-regi.

Økologiske produktionsmetoder er da spændende, og i Venstre glæder vi os faktisk over nye og friske initiativer, hvis de i øvrigt kan eksistere på markedets vilkår og overbevise detaileddet og os som forbrugere om, at produkterne er enten sundere eller bedre eller giver større livskvalitet, eller hvad markedsføringen nu måtte satse på, og mit råd skal være, at markedsføringen satser på en tro på, at økologiske produkter giver større livskvalitet, og derfor burde forslaget måske nok rettelig have været behandlet i Kirkeudvalget.

Men som nævnt er det utroligt, at økologerne fra starten lader sig prostituere af massive skatetilskudskroner og derefter trække rundt i manegen, således som det konventionelle landbrug har været udsat for i snart 50 år. Hvornår bliver vi klogere? For landmænd og andre, der går med planer om at omstille til økologisk drift med baggrund i disse statstilskud, går en meget farlig og risikofyldt fremtid i møde, og jeg kan kun på det kraftigste anbefale, at man sideløbende har et budget, der er rensat for økologistøtte ud over, hvad det konventionelle landbrug kan opnå i en dereguleret fremtid. Alt andet vil være uforvarsligt.

Som man kan forstå, kan Venstre ikke støtte lovforslaget i den foreliggende form.

(Kort bemærkning).

Bent Hindrup Andersen (EL):

Det er jo rene ord for pengene fra Folketingets mest planøkonomiske parti, når det drejer sig om dansk landbrug. Og til hr. Peter Hansen-Nords oplysning kan jeg da sige, at i det øjeblik de generelle støtteordninger afvikles, har vi ikke det store problem med at få økologien til at slå igennem.

Det vil dog stadig væk være vigtigt at reservere nogle midler til udviklingsarbejde, og det synes jeg er en offentlig opgave, og dér kan man sige, at i forhold til de små 600 mio. kr., der i øvrigt bliver givet til udviklingsopgaver og forskning om året, er der, når det kommer til stykket, kun tale om måske at supplere de 25 mio. kr. af de 600 mio. kr. med små 10 mio. kr. til ren forskning og udvikling inden for det her område.

Så jeg vil gerne foreslå hr. Peter Hansen-Nord en handel: Hvis man fjerner støtten til gyllebeholderne, hvis man fjerner støtten til biogas, hvis man fjerner støtten til halmafbrænding, og hvis man fjerner landbrugsstøtteordningerne, så trækker jeg det her forslag tilbage.

(Kort bemærkning).

Erling Christensen (S):

Ja, man kan jo konstatere, at også på Hjallerup Marked er der livskvalitet, når der skal handles, og det er jo det, det drejer sig om her, for når hr. Peter Hansen-Nord taler om selvskabte problemer, kan jeg jo sige, at i Socialdemokratiet havde vi to muligheder, da vi talte om livskvalitet forud for finanslovforhandlingerne, nemlig at gå positivt ind for den trend, der er hos forbrugerne med hensyn til ikke alene livskvalitet, men også fødevarer-kvalitet, eller at vælge at gå ind for Venstres finanslovsforslag, som gik ud på uspecificeret at spare 200 mio. kr. på landbruget.

(Kort bemærkning).

Peter Christensen (S):

Jeg er da glad for, at hr. Peter Hansen-Nord mener, at det var en billig finanslov, vi fik igenem med SF og Enhedslisten, for vi er jo godt klar over, at hvis det havde været med V og K, så havde det været dyrt.

Men hvis nu vi prøver at tænke lidt tilbage på hele den økologiske tanke, hvor langt var vi så kommet med økologien, hvis vi ikke havde støttet den?

Op som hr. Bent Hindrup Andersen sagde: Med de tilskud, der er til det konventionelle landbrug, hvordan skulle det økologiske landbrug så kunne konkurrere med det?

(Kort bemærkning).

Peter Hansen-Nord (V):

Jeg vil godt lige ganske kort kommentere til det, hr. Peter Christensen siger, for det er jo faktisk helt præcis dér, vandene skiller.

Jeg tror nemlig fra starten af at have sagt, at denne spændende form for produktion kan jeg huske fra min egen barndom; det var inden man begyndte at tale om økologiske produkter. I mit barndomshjem var der meget få hjælpemidler i slutningen af fyrreerne og starten af halvtredserne, så jeg kender det, for mig er det ikke noget nyt. Det er også derfor, jeg kan tillade mig at sige det, jeg siger: Det smagte ikke særlig godt, og vi havde tit diarré og vrøvl med maven. Men lad det nu ligge, det skal vi ikke bruge tid på.

Men dér, hvor vandene skiller, er, at det her bliver på en kunstig facon, og det håber jeg fremgik meget klart af min ordførertale. Problemet her er, at man åbenbart ikke har tid til at vente på, at forbrugerne er villige til at betale prisen for disse produktionsformer, som de – det er vi enige i – er interesserede i. Så ville man få en sund, reel udvikling, hvor også den økologiske landmand kunne være stolt, netop på bekostning af den konventionelle landmand.

Det er det, man er ved at ødelægge. Man gentager de samme fejl, som man begik, da landbrugsordningerne kom i starten af halvtredserne. Og jeg kan godt sige, at når vi mødes – forhåbentlig – om 20 år i veteranforeningen i et eller andet spiselokale, så vil tilhængerne sige: Hvor var det rigtigt, hvad du sagde, Hansen-Nord, og hvor var det ærgerligt, at vi fik ødelagt det hele fra starten af. Velbekomme!

(Kort bemærkning).

Bent Hindrup Andersen (EL):

Det er egentlig lidt utroligt, hvad man skal høre fra en ordfører, der har talt brændende for, at halmvarmeværkerne, koste hvad det vil, skal brænde 1,2 mio. tons halm af om året og så i øvrigt får 27 øre i tilskud til det bagefter. Det er da planøkonomi, som gør, at det er næsten umuligt at omlægge til økologisk drift.

En anden ting er, at hr. Peter Hansen-Nord jo også forsvare, at der skal ske så langsom en udfasning af støtteordningerne, at det faktisk betyder, selv når økologerne er i drift – og det vil jeg gerne understrege: selv når de kører efter omlægningen – så er det forbrugerne, der betaler det.

Dansk landbrug kan ikke levere de varer, som forbrugerne gerne vil have, og det synes jeg er pinligt. Og hvis man så også begyndte at sige, at den reelle pris for de danske landbrugsvarer skulle lægges på landmændene og produktionen, så var den konventionelle produktion ude af billedet i løbet af nul komma nul, hvis man

fjernede al støtte. Så havde man lige forhold for økologer og konventionelle producenter, og så ville økologien vinde lige med det samme.

Så det er de konventionelle støtteordninger, der bevirker det, sammen med modviljen inden for hele landbrugssystemet, der betyder, at det er nødvendigt at tage nogle initiativer for at få det i gang, og det er også derfor, det har været nødvendigt for at gå ind fra det offentliges side og dække udgifterne ved overgangsordningen.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Ja, det er jo næsten rørende at høre Venstres ordfører, hr. Peter Hansen-Nord, udtale sig om, hvordan det er med tilskud, at det er en kunstig facon, og at det skulle man være for stolt til at gå ind i. Man kan jo sige, at det traditionelle landbrug sådan set har fået mere og mere tilskud igennem tiden.

Hr. Peter Hansen-Nord sagde i sit første indlæg, at Venstre går ind for en gradvis afvikling. Det får mig til at spørge hr. Peter Hansen-Nord, om ikke hr. Peter Hansen-Nord kunne nævne et par eksempler på, hvad det er for tilskud, der er blevet afviklet. Det er jo godt nok at have nogle fine tanker om, hvad man vil i fremtiden, men det er jo da i hvert fald sådan ca. 25 år siden, vi kom ind i EF, og der har da været en rimelig mulighed for at få afviklet nogle af tilskuddene. Så lad os få et par eksempler på, hvor det er, så det ikke kun er pæne ord, men også handling.

Og så vil jeg gerne sige, at det, vi hjælper økologisk landbrug med, jo er omstillingen. Det er i omstillingsperioden. Man kan selvfølgelig som Venstre beklage, at det er nødvendigt, men tiden har jo vist, at hvis vi ikke gør det, så er der ikke mulighed for at komme til at producere økologiske varer; og jeg ved ikke, om det er Venstres politik, at vi ikke skal det, men det er i hvert fald ikke SF's.

(Kort bemærkning).

Peter Hansen-Nord (V):

Det skal være en kort kommentar til hr. Touborg: Jeg tror, hele halmdiskussionen og sådan noget er at blande æbler og pærer sammen, så det vil jeg undlade at gå ind på, også på grund af det fremskredne tidspunkt. Vi har jo haft debatten tidligere, og vi kan selvfølgelig godt tage den igen, men jeg synes ikke lige, det er tidspunktet til det i dag.

Til hr. Kristen Touborg vil jeg sige: Jamen der sker en afvikling i EU. Der sker en afvikling i

relation til WTO i den liberalisering, hele restitutionsdelen, bare over for mejeriprodukter. Det må hr. Kristen Touborg da vide. Der er jo en afvikling i gang, så man er i gang med at afvikle nogle af de tilskud, som lå før MacSharry-reformen og afslutningen på de WTO-forhandlinger, som nu kører.

Jeg tror, det kommer til – og det er den eneste rigtige måde at gøre det på – at køre i den hastighed, hvori man i WTO-regi kan blive enige om at fjerne toldgrænser og tillade import og i øvrigt fjerne andre begrænsninger i varernes fri bevægelighed. Det bliver i det tempo, og det er det krav, EU bliver stillet over for, og det kan ikke være anderledes. Og dér skal vi være med. Vi skal hverken gå foran eller komme fodslæbende bagefter, men en afvikling skal finde sted. Og jeg håber, at jeg når at opleve det, som jeg kan huske fra min barndom: et dansk landbrug uden tilskud.

Fjerde næstformand (Elisabeth Arnold):

Hr. Kai Dige Bach i ordførerrækken.

Kai Dige Bach (KF):

Vor ordfører på området, fru Lene Espersen, kan desværre ikke være her, og derfor har jeg lovet at udtale hendes visdomsord.

Lovforslaget er en konsekvens af finanslovaftalen for 1997 mellem regeringen og SF og Enhedslisten. Følgende såkaldte grønne initiativer skal igangsættes og vil koste danske skatteydere 100 mio. kr.:

- fremme af økologisk nonfoodproduktion samt grønt Ø-mærke, i alt 20 mio. kr. Det omfatter bl.a. juletræer, potteplanter, fibre og planteolie.
- fremme af økologisk fiskeri samt blåt Ø-mærke, 20 mio. kr. Det handler om miljøskånsomme fangstmetoder og miljøforbedring inden for dambrug.
- græsrodsforskning, 20 mio. kr.
- grønne indkøbsaftaler, 40 mio. kr.

Desuden ændres Det Økologiske Jordbrugsråd til Det Økologiske Fødevareråd, hvor man både skal varetage rådgivning inden for jordbruget, fiskeriet og nonfoodproduktionen på det økologiske område. Der foreslås en skærpet kontrol, der kan medføre, at autorisation fratages, såfremt reglerne overtrædes.

Endvidere præsiseres klageadgangen, således at kommunalbestyrelse, amtsråd eller private organisationer kan varetage ministerens bemyndigelser. Hvilke private organisationer

tænkes der her på, og hvilken form for retssikkerhed har borgerne, hvis private organisationer skal varetage ministerens bemyndigelse?

Af høringssvarene fremgår det, at adskillige organisationer stiller sig meget tvivlende over for at sammenblende jordbrug og fiskeri på denne måde, og herunder tager Det Økologiske Jordbrugsråd afstand fra ideen. Dette burde få ministeren til at tænke sig om en ekstra gang.

Ligeledes sættes der af flere organisationer spørgsmålstegn ved at indføre et økologisk fiskerimærke. Bl.a. Landsforeningen Økologisk Jordbrug mener, at man skal afvente udvalgsarbejdet, der definerer, hvad man mener med dette. Samtidig kan man jo som udgangspunkt spørge, om ikke alt fiskeri er økologisk.

Generelt mener Det Konservative Folkeparti ikke, det er hensigtsmæssigt, at Folketinget via statsstøtte på den måde blander sig i forbrugerønsker og markedsvilkårene. Vi skal overhovedet ikke poste flere penge i at påføre amterne og kommunerne en grøn indkøbspolitik, der i værste fald betyder dårligere og dyrere fødevarer sponsoreret af de danske skatteydere. Vi stiller os derfor meget kritiske over for det fremsatte forslag.

Vi vil under udvalgsbehandlingen grave i alle de meget negative høringssvar, og vi kan altså ikke tilslutte os det fremlagte.

Kristen Touborg (SF):

På dette sene tidspunkt skal jeg ikke bruge Folketingets tid på at remse op, hvad lovforslaget indeholder; det har flere ordførere allerede gjort. Jeg skal nøjes med at sige nogle få ord om forløbet af lovforslagets tilblivelse.

Forslaget konkretiserer jo indholdet i den stemmeaftale, der blev indgået mellem regeringen, Enhedslisten og SF. Udmøntningen af stemmeaftalen har vi haft visse meningsudvekslinger omkring, og der er også udefra kommet nogle tilkendegivelser fra nogle organisationer i høringssvarene.

Men efter SF's opfattelse er vi nået frem til et forslag, som har et positivt sigte, og som vi kan støtte, idet vi har fået luget nogle ting ud af det oprindelige forslag, som vi fandt var uheldige. Som det foreligger her, er vi positivt indstillet over for lovforslaget og kan støtte det.

Ulla Solvang (RV):

Jeg skal igen fremføre fru Vibeke Peschardts ordførertale.

Lovforslaget indeholder en række nyskabelser: flere penge til økologisk forskning og navneforandring og en lille realitetsforandring af Det Økologiske Jordbrugsråd, der nu kommer til at hedde Det Økologiske Fødevareråd. Og det er meget naturligt, for rådet skal fremme, følge og vurdere udviklingen i dansk økologisk fødevarerproduktion. Og rådet får i øvrigt bred repræsentation fra de økologiske organisationer.

Lovforslaget indeholder endvidere – traditionen tro, kunne man sige – nogle bemyndigelser til fødevarerministeren, der kan fastsætte regler for økologisk produktion, forarbejdning, opbevaring, mærkning og transport. Vi ser disse regler som restriktive, men nødvendige instrumenter til at sikre, at økologisk produktion er økologisk. Det kræver regler og tilsyn.

Forslaget indeholder endelig regler om autorisation og tilbagekaldelse af samme, hvis reglerne overtrædes.

Ud over disse bestemmelser indeholder forslaget bemærkninger med en nøjere opregning af, på hvilken måde udmøntningen af de 100 mio. kr., der skal tilføres økologisk jordbrug og fiskeri for de næste 4 år, skal ske.

Der er sat penge af til forskning i økologisk nonfoodproduktion samt til forskning og udvikling, der skal føre til oprettelse af grønne og blå økologiske Ø-mærker på henholdsvis landbrugs- og fiskeriområdet. Økologisk fiskeri nævnes her og omfatter skånsomt fiskeri samt opdræt og produktion af fisk.

Det Radikale Venstre kan støtte lovforslaget.

Niels Højland (FP):

Som flere ordførere allerede har været inde på, er det jo et utroligt bureaukrati, dansk landbrug har været udsat for, og det er da dejligt, at det er gået op for flere ordførere, at det kan et erhverv ikke overleve i. Der skal gøres et eller andet; det planøkonomi og styring af et erhverv er ødelæggende, altødelæggende.

Og så er det faktisk utroligt, at man vil starte et nyt produktionsapparat op med de samme fejl og med de samme normer, fordi man mener, at det er nødvendigt for at producere den slags fødevarer.

Jeg vil gerne slå fast her, at Fremskridtspartiet godt kan lide økologisk produktion. Vi synes, det er en dejlig produktionsform, men måden, det her skal gøres på, tager vi skarp afstand fra.

Vi skal ikke se bort fra, at den politiske forbruger og forbrugerne i almindelighed ønsker nogle fødevarer i den retning, men økologi kan

for mange være forskellige ting. Nogle vil have, at kvaliteten skal være bedre, for nogle er det noget med, at der ikke må bruges pesticider, og for andre er økologi noget med, at dyrene skal have det anderledes, end de har det under den nuværende produktion. Det skal man ikke se bort fra.

Der er nogle forbrugere, der vil have de varer, og man ser dagligt i avisen, at der er mangel på de varer, de mangler på hylderne, man kan ikke få dem. Jamen det må jo være enhver producers drøm at læse de ting. Der er mangel på de varer, altså kan man producere de varer, og så kan man tjene penge på dem. Det er altid det, der har været den drivende kraft, når man skulle producere en vare.

Men efter det her lovforslag skal man altså ind med støtte og tilskud og kontrol, for at det kan blive noget, der duer, for at forbrugerne kan få noget ud af det. Det er en fuldstændig forkert tankegang efter vores opfattelse, og derfor kan vi under ingen omstændigheder støtte forslaget, som det foreligger i øjeblikket.

Bent Hindrup Andersen (EL):

Indledningsvis skal jeg sige, at Enhedslisten godt kan støtte forslaget – hvis der skulle være tvivl om det. Men jeg vil også gerne sige, at jeg opfatter det her som et væsentligt fremskridt for den økologiske udvikling.

Der tages fat på nye områder, og her vil jeg især nævne, at et større omfang af den økologiske nonfoodproduktion i sig selv vil betyde en væsentlig forbedring af forholdene for miljø og omgivelser. Man begynder at kunne få f.eks. mærkevarer som økologiske tekstiler, hvor bomuld og andre ting er produceret uden pesticider og handelsgødning, og ved vores indkøb herhjemme er vi selvfølgelig også med til at fremme produktionen i de lande, vi importerer disse produkter fra. Og det har utrolig stor betydning netop i de lande, at man er med til at støtte en udvikling af f.eks. økologisk bomuld og økologiske tekstiler.

Derfor er vi meget glade for, at det er lykkedes at få det formuleret sådan, at der bliver etableret et arbejde og en plan for udviklingen af nonfoodprodukter, og at det også sker med henblik på et statskontrolleret mærke, som kan følge den succes op, som det røde Ø-mærke har i dag.

Når det drejer sig om det økologiske fiskeri, så vil jeg gerne sige, at det i virkeligheden også går ud over det, hr. Peter Christensen nævnte

omkring dambrugene. Der kan måske alle forstå det, fordi det ligner noget, der har med konventionelt jordbrug at gøre, hvor man også fjerner medicin og får lavere belægningsgrad.

Der er også andre forhold omkring dambrugene, og det er sådan, at den internationale økologiske organisation er ved at udarbejde et økologisk regelsæt for dambrug. Det er bl.a. Østrig, der står i spidsen for det. Der er også god grund til det herhjemme, sådan at man kan få to udviklingslinjer inden for dambrugene, den ene, hvor man prøver at begrænse udledningerne, ligesom man gør ved det konventionelle landbrug, og den anden, hvor man får nogle dambrug, der er rene og overhovedet ikke belaster miljøet, sådan at også befolkningen kan få en anden opfattelse af dambrug.

Og så drejer det sig om de økologiske fisk ude i havet, dem med de blå mærker. Der er mange, der ikke umiddelbart kan forstå det, men det er ret enkelt, for i virkeligheden er det et spørgsmål om at begynde også at have en dobbelt strategi for en ordentlig økologisk balance i fiskeriet, og det vil f.eks. sige, at man her skal bringe alle fisk i land; det vil være en naturlig del af det.

Nu skal der jo nedsættes en gruppe, der skal lave det egentlige regelsæt, men det er i hvert fald vores hensigt med det. Samtidig så skal det fiskeri alene reguleres ved havdage og ved maskestørrelser og netstørrelser, og alt det, der bringes i land skal så enten bruges til menneskeføde eller dyreføde eller komposteres. På den måde kan man få et fiskeri, der i virkeligheden ikke sviner havet til, men renser det for kvælstof og andre ting, som de skal bringe i land, og der kan de så få en pris for det i forhold til mængden af kvælstof. Så får man en økologisk balance ind i billedet igen.

Det er også muligt at lave det som fiskeri. Vi ved jo, at vi godt kan lave forsøgsfiskeri, hvor vi kan lave frit fiskeri, og de kan så have nogle begrænsede havdage og nogle begrænsede fiskeområder og begrænsninger i, hvilke arter de må fiske og maskestørrelse og andre ting. Det synes jeg også er en spændende ting. Det er noget længere tilbage i udviklingen i dag i praksis, end det økologiske nonfood er.

Og så græsrodsforskningen. Der foregår som bekendt efterhånden også en væsentlig økologisk forskning, men det her er møntet på, at man umiddelbart kan formidle de erfaringer og ideer, der er blandt de økologiske producenter. Det

er faktisk dér, ideerne opstår, og det er meningen med den bevilling.

Endelig er punktet om kompensation for indkøbsaftaler en opfølgning af et af punkterne i landbrugsministerens aktionsplan, som her bliver opfyldt med de midler, som er skabt i den finanslovsaftale, der er lavet.

Alt i alt synes jeg personlig, at det er et godt lovforslag, som dels udbreder økologien og dels sikrer afsætningen af varerne og derigennem også øger omfanget af dem, sådan at man får en introduktion i hele den offentlige sektor. Det er det, der efter min opfattelse skal til nu. Man skal også til at håndtere de varer på en ordentlig måde, så det viser sig, at man faktisk godt kan drive daginstitutioner og skoler til næsten samme pris som ved konventionel drift. Det er bl.a. også det, pengene kan bruges til.

Med disse ord vil jeg sige, at forslaget har vores støtte. Vi vil også gerne støtte det, som blev nævnt fra Socialdemokratiets side, nemlig at man kigger på en opstramning af de repræsentationer, man kan sætte ind over for de folk, der bryder lovene og reglerne.

(Kort bemærkning).

Peter Hansen-Nord (V):

Oven på den måske lidt hårde medfart, jeg har givet forslaget, vil jeg gerne gratulere hr. Bent Hindrup Andersen, for det første fordi der for mig ingen tvivl er om, at hr. Hindrup Andersen mener det her ærligt og selv tror på det alt sammen. Jeg tror også, der er nogle gode elementer i det. Der er også nogle elementer i hr. Hindrup Andersens beskrivelse omkring fiskeri og discard osv., som man givetvis godt kunne komme langt bredere med her i Folketingssalen.

Der er heller ingen tvivl om, når man hører hr. Bent Hindrup Andersens indlæg her, at det er chefarkitekten, vi her hører forklare, hvad der ligger bag de her ting. Held og lykke med det! Men det får stadig væk ikke Venstres støtte.

Fødevarerministeren (Henrik Dam Kristensen):

Jeg tror, det var hr. Peter Hansen-Nord – eller rettere, jeg er nu sikker på, det var hr. Peter Hansen-Nord – som i sin indledende tale talte om finansloven og konsekvenserne ved at indgå den, og hvem regeringen ville indgå finanslovsforlig med. Til det er der egentlig kun at sige, at regeringen indgår finanslovsforlig med de partier, som har politisk mod og vilje til at gøre det, og et sådant parti tilhører hr. Peter Hansen-Nord desværre ikke i øjeblikket.

Det er også fuldstændig korrekt, at vi nu taler om at dele 100 mio. kr. ud til gode formål inden for jordbrugs- og fiskerisektoren. Havde det nu været hr. Peter Hansen-Nords parti, som vi havde indgået en finanslovsaftale med, så havde vi i dag skullet stå og diskutere, hvordan vi skulle spare 120 mio. kr. Det var det beløb, som hr. Peter Hansen-Nords parti ville spare – uspecificeret – på landbrugsområdet.

Så i stedet for, at det kunne have været en lidt trist dag for dansk landbrug, har vi faktisk fået en lidt glædelig dag, hvor vi har mulighed for at udvikle nogle specielle sektorer, og det synes jeg da, vi skal glæde os til.

Der bliver taget fat på tre områder her. Der er for det første et meget lille beskedent beløb til græsrodsforskning. Hvis man sammenholder det med, hvad der i øvrigt bliver brugt af midler til forskning – hvad jeg synes er godt og rigtigt – inden for traditionelt landbrug, så må man sige, det er beløb i den lille ende, vi her taler om.

Omkring fiskeri, hvor ordet økologi også er blevet brugt, vil jeg sige, at ordet bæredygtighed måske er bedre, men der er jo ingen tvivl om, at der er de samme forbrugertendenser, som der er inden for landbrugsproduktionen; der er det samme ønske fra forbrugerne, når det gælder fisk, selvfølgelig er der det, og derfor ønsker vi også her at understøtte det nye marked til gavn for danske fiskere.

Og om nonfood-området må jeg sige, at det er et område, som jeg tror på – måske ikke her og nu, men på sigt – kan blive en spændende, givtig forretning for dansk landbrug.

Jeg vil slutte med at sige, at hvis der for nogle årtier siden havde været den samme modvilje over for at prøve at gå nye og anderledes veje i forskning og produktudvikling, når det gjaldt dansk landbrug generelt, som den, vi har hørt i dag fra Venstre og De Konservative, ja, så havde dansk landbrug ikke stået dér, hvor det står i dag.

Så jeg synes, det er godt, at der er et flertal i Folketinget, som er parat til at løfte nogle nye opgaver. Det er ikke, som hr. Peter Hansen-Nord siger, at man fedter landbruget ind i yderligere tilskud. Jeg synes, man skal meget lægge mærke til, hvad det er for nogle midler, vi taler om her. Det er midler, som skal understøtte en i øvrigt positiv udvikling, som er i gang. Der er ikke tale om en direkte produktionsstøtte ude på den enkelte ejendom, men om at understøtte nogle positive tendenser.

Jeg kan med glæde konstatere, at der er et flertal i Folketinget for dette i øvrigt fremsynede og meget fornuftige lovforslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Elisabeth Arnold):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Landbrugs- og Fiskeriudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:
8) Første behandling af lovforslag nr. L 225: Forslag til lov om krigsforsikring af skibe.
 Af erhvervsministeren (Jan Trøjborg).
 (Fremsat 16/4 97).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Poul Andersen (S):

Lovforslaget er en opfølgning på finanslovaftalen for 1997, en fornuftig disposition i fredstid, men også udformet, så den hurtigt kan igangsættes, hvis en krigssituation opstår.

Vi mener, at der er en helt klar fordeling af indskuddet, administrationen, ankemuligheden og dækningsområdet. Socialdemokratiet er derfor positivt indstillet over for lovforslaget.

Fru Sonja Albrink fra CD kan ikke være til stede her i dag, men jeg kan på hendes vegne oplyse, at også CD er positive over for lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Socialdemokratiets ordfører sagde, at det her var en opfølgning af aftalerne om finansloven for i år. Derfor er jeg nødt til at spørge, hvor i aftalerne for i år der står 1) at vi skal give tilsagn

om 2 mia. kr. på den måde, som det er foreslået vedrørende en forsikring i krigstid, og 2) hvor der er givet tilsagn om at binde det her sammen med det forslag, som vi skal behandle bagefter, som giver rederne en tilbageføring på 25-30 mio. kr.?

(Kort bemærkning).

Poul Andersen (S):

Jeg opfatter det her som en direkte udmøntning af den aftale, der er indgået, og jeg kan også se, at erhvervet, som har været utrolig kritisk over for udmøntningen af denne fond, nu er positivt indstillet over for delingen osv.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Det, jeg ville, var bare at udtrykke straks fra starten af debatten, at man åbenbart fra regeringens side har haft mere travlt med at lytte efter, hvad erhvervene mener, end med at spørge dem, man har lavet aftale med. Det, der ligger på bordet her, er ikke det, vi har aftalt, og vi har ikke været hørt på noget tidspunkt undervejs. Derfor er vi meget negative over for det forslag, der foreligger.

Svend Heiselberg (V):

Vi har en finansminister i Danmark, som har en sjælden kreativ evne. Venstre har ofte bevist, hvorledes finansministeren har tilsløret et stort og uansvarligt statsunderskud.

Det har finansministeren f.eks. gjort ved at fremrykke betalingen af kildeskatten, således at staten får 13 måneders indtægt, hvilket har betydet en forbedring af statsunderskuddet på ca. 9 mia. kr. Samtidig blev den socialdemokratiske pensionsfond drænet for 6 mia. kr. Og regeringen fremrykker skatter på lønmodtagerens feriepenge og dykker ned i lønmodtagerens feriefond og konfiskerer 100 mio. kr. Herved sænker man kunstigt statsunderskuddet.

Og nu kommer regeringen så med et lovforslag, hvormed man vil tage ca. 2,5 mia. kr. af det beløb, som rederne har indbetalt til en krigsforsikring. Så når statsministeren siger, at Venstre fupper med tallene, må vi tilbagevise det og sige, at vi forholder os til realiteterne. Der er jo intet, der taler imod, at den forsikringsordning, de danske handelsskibe har, kunne fortsætte, lige bortset fra at så havde finansministeren haft et større problem. Det, som sker her, nærmer sig ekspropriation. Det er jo ikke penge, som staten har indbetalt, men penge, som rederne har indbetalt.